

**MINISTERUL SĂNĂTĂȚII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

str. Vasile Alecsandri 2,
MD-2009, mun. Chișinău,
Tel. +373 22 729907; +373 22 26 88 18;
Fax. +373 22 738781, www.ms.gov.md
e-mail: office@ms.gov.md

21.11.11 Nr. 018/2187

*la: 9h/125 № 10
din 2. 11. 11*

**МИНИСТЕРСТВО
ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

ул. Василе Александри 2
MD-2009, мун. Кишинэу,
Тел. +373 22 729907; +373 22 26 88 18;
Факс. +373 22 738781, www.ms.gov.md
e-mail: office@ms.gov.md

Parlamentul Republicii Moldova
Doamnei Valentina STRATAN
Deputat, Membru al Comisiei pentru
protecția socială și familie

Prin prezenta, cu referire la interpelarea ID/09 Nr. 10 din 2 noiembrie 2011 privind informația vizînd suportul oferit Republicii Moldova de către Fondul Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei pe parcursul anilor 2005-2011, Ministerul Sănătății prezintă în anexă informația solicitată, după cum urmează:

- Anexa Nr.1: Notă informativă privind fondurile gestionate de către Instituția Publică „Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectului de Restructurare a Sistemului Sănătății” (IP UCIMP RSS), în perioada 2003-2011 oferite Republicii Moldova sub formă de grant de către Fondul Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei
- Anexa Nr.2: Notă informativă cu privire la indicii de morbiditate și mortalitate a maladiei HIV/SIDA, cît și lista preparatelor diagnostice și echipamente care au fost procurate, recepționate și distribuite instituțiilor medico-sanitare de către Centrul Național de Sănătate Publică cu suportul oferit de către Fondul Global de luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei pe parcursul anilor 2005 - 2011
- Anexa Nr.3: Notă informativă privind fondurile gestionate de către Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS), în perioada 2009-2011 oferite Republicii Moldova sub formă de grant de către Fondul Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei.

Ministrul

H. Lebedeva

Andrei USATÎI

Notă informativă privind fondurile gestionate de către Instituția Publică „Unitatea de Coordonare, Implementare și Monitorizare a Proiectului de Restructurare a Sistemului Sănătății” (IP UCIMP RSS), în perioada 2003-2011 oferite Republicii Moldova sub formă de grant de către Fondul Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei

În calitate de Recipient Principal al Fondului Global, IP UCIMP RSS a gestionat și/sau gestionează în prezent granturi din Rundele 1, 6, 8 și 9.

Grantul Runda 1: "Susținerea Programelor Naționale de Combatere a Tuberculozei, HIV/SIDA și Infecțiilor Sexual Transmisibile" (01 mai 2003 – 30 aprilie 2008) (nr: MOL-102-G01-00) a avut drept scop finanțarea activităților de control al tuberculozei și a infecției HIV/SIDA în Republica Moldova.

Obiectivele specifice ale Proiectului au fost:

Componenta HIV/SIDA/ITS:

1. ameliorarea situației epidemice prin HIV/SIDA și ITS;
2. prevenirea transmiterii acestor infecții de la mamă la făt;
3. reducerea numărului copiilor cu HIV;
4. reducerea răspândirii HIV/SIDA și ITS printre grupurile vulnerabile;
5. fortificarea ONG-urilor și ameliorarea colaborării dintre ONG-uri și instituțiile guvernamentale.

Componenta Tuberculoza:

1. stoparea epidemiei tuberculozei, cu instituirea controlului asupra situației acesteia în țară;
2. reducerea ratei de mortalitate prin tuberculoză;
3. micșorarea răspândirii infecției și prevenirea apariției formelor de tuberculoză multirezistente.

Activitățile efectuate în cadrul Grantului s-au axat pe:

1. Realizarea activităților pentru copiii școlarați;
2. Susținerea intervențiilor pentru grupurile înalt vulnerabile – Reducerea noxelor;
3. Reducerea transmiterii infecției HIV/SIDA de la mamă la făt;
4. Asigurarea tratamentului antiretroviral a persoanelor cu HIV/SIDA;
5. Suportul la domiciliul al persoanelor care locuiesc cu HIV/SIDA;
6. Fortificarea capacității laboratoarelor în diagnosticul tuberculozei;
7. Tratamentul pacienților cu tuberculoză în sistemul civil și cel penitenciar;
8. Re-instruirea personalului de ftiziopneumologie;
9. Supravegherea și monitorizarea Programului Național de control al tuberculozei;
10. Asistența socială a pacienților cu TB aflați la tratament în condiții de ambulatoriu;
11. Crearea Sistemului Unic Informațional de Supraveghere a Programelor Naționale de control al HIV/SIDA/ITS și de control al Tuberculozei (SYMETA).

Proiectul a sporit capacitatea serviciului HIV/SIDA/ITS din Republica Moldova în diagnosticul infecțiilor prin fortificarea capacității laboratoarelor (procurarea echipamentului medical, livrarea continuă a consumabilelor și reactivelor de laborator), asigurarea tratamentului ARV a persoanelor cu HIV/SIDA, atât în sistemul civil, cât și în cel penitenciar, reducerea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt sub 3% per cohorte anuale prin asigurarea tratamentului profilactic, laptelui praf și a testării pe parcursul sarcinii, realizarea programelor de reducere a riscurilor printre grupurile vulnerabile și înalt vulnerabile (UDI, LSC, BSB, tinerii, migranții, șoferii de cursă lungă), extinderea tratamentului de substituție cu methadonă, acordarea asistenței persoanelor ce locuiesc cu HIV/SIDA, implementarea cursului Deprinderi de Viață pentru școlari, susținerea activităților de educație de la egal la egal.

Proiectul a continuat fortificarea serviciului de laborator din fitoipneumologie, în special al laboratoarelor bacteriologice și a centrelor de microscopie, prin procurarea echipamentului medical, consumabilelor și reagenților pentru investigații la BAAR și pentru metoda culturală; a procurat medicamentele antituberculoase de prima linie, a acordat asistența socială pacienților cu TB evolutivă sub tratament în condiții de ambulatoriu, a procurat echipamentul radiologic, destinat serviciului civil și penitenciar, consumabilele și pelicula pentru investigațiile radiologice, a demarat implementarea proiectului DOTS-Plus de tratament al pacienților cu TB-MDR, prin procurarea medicamentelor antituberculoase de linia a II, contractarea asistenței tehnice și acordarea asistenței sociale pacienților cu TB-MDR sub tratament în condiții de ambulatoriu; a asigurat asistența tehnică de calitate, training-ul personalului medical și implementarea Sistemului informațional de Monitorizare și Evaluare a tuberculozei (SIME TB), a susținut realizarea vizitelor de monitorizare a activităților de control al tuberculozei de la nivelul central către cel raional.

Grantul Runda 6: "Creșterea Accesului la Servicii de Prevenire, Tratament și Îngrijire în cadrul Programului Național de Prevenire și Control al HIV/SIDA/ITS 2006-2010" (01 ianuarie 2008 -- 31 martie 2010) (nr: MOL-607-G03-H, faza I extinsă) a avut drept scop finanțarea activităților de control al infecției HIV/SIDA/ITS în Republica Moldova.

Obiectivele specifice ale Proiectului au fost:

1. Reducerea cazurilor de transmitere a HIV/SIDA/ITS pe cale sexuală și de la mamă la copil, precum și prin folosirea în comun a seringilor prin mărirea accesului populației la serviciile de prevenire și testare;
2. Favorizarea accesului egal al PLHS prin extinderea serviciilor sociale și de îngrijire a sănătății și prin luarea măsurilor de combatere a stigmei și discriminării;
3. Consolidarea capacităților guvernului și a comunității de a face față epidemiei HIV, prin parteneriat și coordonare sporită.

Activitățile ce s-au realizat în cadrul Grantului au fost:

1. Comunicare pentru schimbarea comportamentului de risc;
2. Prevenirea transmiterii HIV/SIDA de la mama la făt;
3. Sporirea accesului la Testare și Consiliere Voluntară;
4. Fortificarea programelor pentru grupurile vulnerabile - UDI;
5. Fortificarea programelor pentru grupurile vulnerabile - LSC;
6. Fortificarea programelor pentru grupurile vulnerabile - Comunitatea LGBT;
7. Sporirea accesului la Tratamentul antiretroviral (ARV) și monitorizarea acestuia;
8. Profilaxia și tratamentul infecțiilor oportuniste;
9. Prevenția tuberculozei la PLHS;

10. Suport și îngrijire pentru bolnavii cronici;
11. Suportul orfanilor și copiilor vulnerabili la HIV/SIDA;
12. Coordonare și dezvoltarea parteneriatului (național, comunitate, public-privat);
13. Fortificarea sistemului informațional și a cercetărilor operaționale în domeniul HIV/SIDA/ITS.

Grantul a continuat suportul serviciului HIV/SIDA/ITS în diagnosticul infecțiilor prin procurarea echipamentului medical, livrarea continuă a consumabilelor și reactivelor de laborator, creșterea accesului la tratamentul ARV, inclusiv în Transnistria, prevenirea transmiterii infecției HIV de la mamă la făt prin asigurarea tratamentului profilactic, laptei praf și a testării pe parcursul sarcinii, realizarea programelor de reducere a riscurilor printre grupurile vulnerabile și înalt vulnerabile (UDI, LSC, BSB, tinerii, migranții, șoferii de cursă lungă), mărirea accesului la tratamentul de substituție cu methadonă, acordarea asistenței persoanelor ce locuiesc cu HIV/SIDA, realizarea activităților de comunicare, și suportul dezvoltării sistemului informațional SIME HIV.

Grantul Runda 6: "Consolidarea Controlului Tuberculozei în Republica Moldova" (01 octombrie 2007 – 30 septembrie 2010) (nr: MOL-607-G02-T, faza I extinsă) a avut drept scop finanțarea activităților de control al tuberculozei în Republica Moldova.

Obiectivele specifice ale Proiectului au fost:

1. Consolidarea programului DOTS prin perfecționarea depistării și managementului cazurilor;
2. Îmbunătățirea managementului TB-MDR prin extinderea proiectului DOTS-Plus;
3. Consolidarea management-ului și a coordonării sistemului național de asistență pentru pacienții cu tuberculoză;
4. Educația populației și reducerea stigmei.

Activitățile ce s-au realizat în cadrul Grantului au fost:

1. Fortificarea diagnosticării cazurilor de tuberculoză clasică, sensibile la medicamentele antituberculoase de prima linie;
2. Dezvoltarea politicilor naționale cu privire la co-infecția TB/HIV;
3. Perfecționarea diagnosticării HIV la pacienții cu TB;
4. Fortificarea diagnosticării cazurilor de tuberculoză multirezistentă;
5. Fortificarea capacității resurselor umane pentru managementul cazurilor de tuberculoză multirezistentă;
6. Oferirea suportului pentru controlul infecției în secțiile de tuberculoză multirezistentă;
7. Reabilitarea facilităților pentru tuberculoza multirezistentă;
8. Fortificarea managementului Programului Național de Control al Tuberculozei;
9. Fortificarea sistemului de management a medicamentelor antituberculoase;
10. Fortificarea Sistemului Unic Informațional de Supraveghere a Programului Național de control al Tuberculozei (SYME TB);
11. Realizarea activităților de CIE axate pe tuberculoză.

Grantul a continuat fortificarea serviciului de laborator din fitiopneumologie, în special al laboratoarelor bacteriologice prin procurarea echipamentului medical pentru diagnosticarea rapidă a TB, consumabilelor și reagenților pentru investigații la BAAR și pentru metoda culturală; a procurat medicamentele antituberculoase de prima linie, a procurat echipamentul radiologic mobil, destinat serviciului penitenciar, inclusiv pentru raioanele de est a republicii, consumabile și peliculă pentru

investigațiile radiologice, a sporit accesul la tratament al pacienților cu TB-MDR, prin procurarea medicamentelor antituberculoase de linia a II, a co-finanțat activitățile de renovare a Spitalului de TB din Vorniceni (blockul nr. 1), a asigurat instruirea personalului medical, implementarea activităților de control al co-infecției TB/HIV, suportul activității Sistemului informațional de Monitorizare și Evaluare a tuberculozei (SIME TB), a susținut realizarea vizitelor de monitorizare a activităților de control al tuberculozei de la nivelul central către cel raional, precum și realizarea activităților de Comunicare, Informare și Educare cu referire la Tuberculoză.

Grantul Runda 8: ”Fortificarea Controlului și Managementului Tuberculozei multirezistente în Republica Moldova în perioada anilor 2009-2014” (01 octombrie 2009 – 30 septembrie 2010) (nr: MOL-809-G04-T, 1 an) a avut drept scop finanțarea activităților de control al tuberculozei multirezistente în Republica Moldova.

Obiectivul Proiectului a fost în asigurarea accesului universal la diagnosticarea și tratamentul TBC multirezistente în Republica Moldova.

Activitățile ce s-au realizat în cadrul Grantului au fost:

1. Fortificarea capacităților naționale pentru managementul tuberculozei multirezistente;
2. Supravegherea rezistenței la medicamente și diagnoza cazurilor de tuberculoză mult rezistentă;
3. Tratamentul cazurilor de TBC multirezistentă;
4. Realizarea studiilor operaționale în TBC multirezistentă.

Grantul a suportat procurarea echipamentului medical pentru diagnosticarea rapidă a TB (MGIT și HAIN), consumabilelor și reagenților pentru investigații metoda culturală clasică și rapidă; a procurat medicamentele antituberculoase de linia a II, a finanțat activitățile de construcție a secției pentru pacienții cu TB multirezistentă a Spitalului de TB din Bender, a asigurat instruirea personalului medical în controlul TB MDR, suportul activității modulului pentru MDR TB a Sistemului informațional de Monitorizare și Evaluare a tuberculozei, a susținut suportul vizitelor de monitorizare a activităților de control al tuberculozei multirezistente și a sistemei de curier pentru colectarea sputei și de repartizare a medicamentelor antituberculoase pentru tratamentul pacienților în condiții de ambulatoriu.

Din anul 2010 granturile gestionate de către IP UCIMP RSS la componentele Tb și HIV din diferite runde au fost consolidate în două granturi: Grantul Consolidat TB: „Consolidarea Controlului Tuberculozei în Republica Moldova” (MOL-T-PCIMU) și Grantul Consolidat HIV: „Creșterea Accesului la Servicii de Prevenire, Tratament și Îngrijire în cadrul Programului Național de Prevenire și Control al HIV/SIDA/ITS 2006-2010” (MOL-H-PCIMU). Activitățile de bază a granturilor sunt după cum urmează:

Grantul Consolidat TB: „Consolidarea Controlului Tuberculozei în Republica Moldova” (demarat la 01 octombrie 2010) (nr. MOL-T-PCIMU) are drept scop suportul implementării activităților de control al tuberculozei în conformitate cu strategiile și obiectivele Programului Național de Control și Profilaxie a Tuberculozei în Republica Moldova, în vederea diminuării poverii tuberculozei în Republica Moldova.

Proiectul urmărește să atingă următoarele obiective cheie:

Obiectivul 1: Fortificarea realizării DOTS în scopul ameliorării detecției tuberculozei și a managementului cazului de TB prin: fortificarea diagnosticului și tratamentului cazurilor de TB sensibile la preparatele de linia I, fortificarea resurselor umane în managementul cazurilor de TB, ameliorarea diagnosticului de TB în comunitățile afectate, ameliorarea urmăririi contactilor de TB, realizarea activităților în grupuri cu risc sporit de îmbolnăvire prin TB, monitorizarea pacienților cu TB eliberați din penitenciare și oferirea de granturi pentru ONG ce activează în penitenciare axate pe activități de fortificare a controlului TB.

Obiectivul 2: Asigurarea accesului universal la diagnosticul și tratamentul cazurilor de TB drog rezistentă prin: fortificarea capacităților naționale în managementul TB DR, supravegherea rezistenței la medicamente și diagnosticul cazurilor de TB DR, procurarea medicamentelor antituberculoase de linia a doua.

Obiectivul 3: Fortificarea sistemului de monitorizare și evaluare, a managementului și coordonării sistemului de sănătate pentru pacienții cu TB prin: instruirea personalului medical, fortificarea managementului PNCT, fortificarea sistemului de management a medicamentelor antituberculoase. Realizarea activităților de Monitorizare și evaluare prin: (i) extensia și ajustările SIME TB (suportul menținerii, ajustările și a personalului IT), (ii) instruirea personalului implicat în lucru cu SIME TB, (iii) realizarea studiilor operaționale și (iv) suportul pentru funcționarea Unității de M&E a CNMS.

Obiectivul 4: Creșterea informării publice despre TB și reducerea stigmatizării prin: creșterea conștientizării de către populație a problemelor TB și a TB/HIV co-infecției prin desfășurarea programelor mass-media și a campaniilor de conștientizare.

Grantul Consolidat HIV „Creșterea Accesului la Servicii de Prevenire, Tratament și Îngrijire în cadrul Programului Național de Prevenire și Control al HIV/SIDA/ITS și reducerea morbidității, mortalității și impactului HIV asupra persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA (PHS)” (demarat la 01 aprilie 2010) (MOL-H-PCIMU) are drept scop extinderea serviciilor HIV/SIDA de prevenire, tratament și îngrijire, în vederea asigurării accesului universal la tratamentul antiretroviral, fortificarea serviciilor de consiliere și testare voluntară în grupurile de risc și susținerea activităților de prevenire în grupurile vulnerabile.

Proiectul urmărește să atingă următoarele obiective cheie:

Obiectivul 1: Reducerea transmiterii HIV/ITS pe cale sexuală și de la mamă la făt, precum și prin folosirea în comun a seringilor prin mărirea accesului populației la serviciile de prevenire și testare. Activitățile planificate sunt orientate spre: extinderea serviciilor de consiliere și testare voluntară, fortificarea capacității de laborator pentru testarea HIV, asigurarea mamelor HIV+ și copiilor născuți de către acestea cu tratament profilactic și lapte praf în vederea prevenirii transmiterii de la mamă la făt, elaborarea și distribuirea materialelor informative HIV pentru tinerii cu vârstă cuprinsă între 15-24 ani, organizarea campaniilor de comunicare pentru schimbarea comportamentală, susținerea ONG-urilor pentru implementarea activităților de prevenire în grupurile vulnerabile (utilizatorii de droguri injectabile, migranții, bărbații care au sex cu alți bărbați (MSM), lucrătoarele sexului comercial, etc.).

Obiectivul 2: Asigurarea și încurajarea accesului echitabil al persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA și persoanelor afectate de HIV/SIDA la servicii sociale și de îngrijire a sănătății, precum și combaterea stigmei și discriminării. Activitățile planificate sunt orientate spre: asigurarea accesului

universal la tratament ARV, creșterea aderenței la tratament, instituirea departamentelor de tratament ARV regionale, integrarea serviciilor de testare TB și HIV, extinderea serviciilor naționale de suport și îngrijire a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA, etc.

Obiectivul 3: Consolidarea capacității guvernului și comunității de a face față epidemiei HIV/SIDA, prin coordonarea și dezvoltarea parteneriatelor. Activitățile planificate sunt orientate spre: dezvoltarea capacității Grupurilor Tehnice de Lucru ale Consiliului Național de Coordonare, instruirea cadrelor și echiparea tehnică în vederea computerizării și integrării supravegherii HIV și TB, implementarea unui sistem național comprehensiv de monitorizare și evaluare (M&E) și fortificarea sistemului național de colectare a datelor HIV/SIDA, susținerea rețelelor active în domeniu (Uniunea pentru Prevenirea HIV/SIDA și Reducerea Noxelor, etc.).

Obiectivul 4: Consolidarea performanței programului fortificând infrastructura prin crearea unui Departament responsabil pentru o planificare adecvată și interacțiune dintre Centrul Național SIDA responsabil pentru testare, Secția de Tratament ARV a Spitalului de Boli Infecțioase, Unitatea de Monitorizare și Evaluare a Centrului Național de Management în Sănătate, Ministerul Sănătății, Ministerul Protecției Sociale, Familiei și Copilului și alți donatori și actori, și organizarea celor 4 echipe de tratament ARV în vederea fortificării managementului cazurilor PTHS și îmbunătățirea ratei de aderență la tratamentul ARV.

Granturile s-au implementat sau se implementează în strânsă colaborare cu următorii parteneri, organizații de implementare pentru sectorul public și civil, etc.:

1. Ministerul Sănătății,
2. Ministerul Justiției,
3. Instituțiile de profil ale Ministerului Sănătății:
  - Centrul Național de Sănătate Publică, Centrul Național SIDA,
  - Dispensarul Republican de Dermatovenerologie,
  - Spitalul de Boli Infecțioase „T. Ciorba”,
  - Centrul Național de Transfuzie a Sângelui,
  - Institutul de Fiziopneumologie „Chiril Draganiuc”,
  - Centrul Național de Management în Sănătate,
4. Instituțiile medico-sanitare publice spitalele raionale,
5. Centrele de sănătate publică raionale,
6. Centrele Medicilor de familie raionale / municipale,
7. Fundația Soros Moldova,
8. Agențiile tehnice internaționale (OMS, UNICEF, UNAIDS, UNFPA),
9. KNCV,
10. Carlux,
11. Crucea Roșie,
12. Centrul PAS,
13. Fundația SIDA Est-Vest,
14. Centrul Național de Rezurse pentru Tineri,
15. CMB.

În tabelul 1 este prezentată informația sumară despre nivelul cheltuielilor către data de 31 octombrie 2011 a granturilor implementate de către IP UCIMP RSS. Cheltuielile detaliate, per obiective și arii de activitate ale granturilor sunt prezentate în Anexa 1.

Tabelul nr. 1

N/O	Grantul	Perioada de implementare	Valuta	Cheltuit
1	MOL-102-G01-00	01 mai 2003 – 30 aprilie 2008	USD	11 719 298,15
2	MOL-607-G03-H	01 ianuarie 2008 – 31 martie 2010	USD	6 617 625,39
3	MOL-607-G02-T	01 octombrie 2007 – 30 septembrie 2010	USD	7 268 999,82
4	MOL-809-G04-T	01 octombrie 2009 – 30 septembrie 2010	EURO	1 516 735,07
5	MOL-H-PCIMU	01 aprilie 2010 - prezent	USD	4 879 444,2
6	MOL-T-PCIMU	01 octombrie 2010 - prezent	EURO	3 510 454,94
		TOTAL pe granturile semnate in USD	USD	30 485 367,56
		TOTAL pe granturile semnate in EUR	EUR	5 027 190,01

Soldul care urmează a fi valorificat pînă la data de 31 decembrie 2012 (data finalizării primei perioade a granturilor) : grant MOL-H-PCIMU – 4955098,80 USD, grant MOL-T-PCIMU – 2384009,06 EUR.

Nota informativă cu privire la indicii de morbiditate și mortalitate a maladiei HIV/SIDA, cît și lista preparatelor diagnostice și echipament care au fost procurate, recepționate și distribuite instituțiilor medico-sanitare de către Centrul Național de Sănătate Publică cu suportului oferit de către Fondul Global de luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei pe parcursul anilor 2005 - 2011

Infecția cu HIV/SIDA este o problemă prioritată de sănătate publică în Republica Moldova și se află în stadiul de epidemie concentrată, preponderent în anumite subpopulații cheie, cum ar fi utilizatorii de droguri injectabile (în continuare, UDI), lucrătoarele sexului comercial (LSC), bărbații care fac sex cu bărbații (BSB).

La 1 iulie 2011, au fost înregistrate cumulativ 6780 persoane cu infecția HIV, inclusiv în teritoriile de Est – 2155 cazuri, sau 31,7% din toate cazurile înregistrate în republică. În perioada a.2009 – 1 iulie 2011, numărul de cazuri noi înregistrate s-a stabilizat. În 2009 și 2010, au fost înregistrate câte 704 cazuri noi de infectare cu HIV, această descreștere nu este semnificativă comparativ cu 795 înregistrată în 2008. În 2010, incidența infecției HIV în baza cazurilor raportate a constituit 17,12 cazuri la 100.000 populație pe teritoriul integrul Republicii Moldova.

Prevalența infecției cu HIV diferă esențial în teritoriile administrative, constituind: în Bălți - 0,86%, în Chișinău - 0,15%, în Florești - 0,18%, în Glodeni -0,16%, în Sîngerei - 0,13%.

Circa 86% dintre cazurile cumulative înregistrate s-au depistat la tineri cu vîrstă cuprinsă între 15 și 39 ani; 61% printre bărbați și 39% - femei; în 39,56 % calea de transmitere a fost raportată - utilizarea drogurilor injectabile, 56,92% - sexuală, 1,3 % - transmiterea de la mamă la făt, 0,03 – posttransfuzional, iar în 2,19 % cazuri calea de transmitere nu a fost determinată.

Studiile de supraveghere epidemiologică în rîndul UDI (anul 2010) au indicat rate foarte înalte ale prevalenței infecției HIV (16,4% în Chișinău, 39,8% - Bălți și 12,1% -Tiraspol), prevalenței hepatitei virale B (10,3% - Chișinău, 14,2% -Bălți și 7,7% -Tiraspol), prevalenței hepatitei virale C (77,9%, 70,2% și 20,8%, respectiv). Prevalența HIV printre alte sub-populații, cum ar fi bărbații care practică sex cu bărbați (în continuare, BSB) -1,7%, lucrătorii sexului comercial (în continuare, LSC)- 6,1% și deținuții -3,5%. Prevalența hepatitilor virale B și C, de asemenea, este relativ înaltă printre aceste sub-populații. De exemplu, printre BSB prevalența hepatitei virale B a fost

estimată la 5,8%, iar a hepatitei virale C – 3,6%. În rîndurile LSC prevalența hepatitei virale B a constituit 8,5%, iar a hepatitei virale C – 16%.

Totodată, răspîndirea HIV din sub-populațiile respective în populația generală nu este semnificativă, prevalența constituind 0,37%. În tabelul de mai jos sunt prezentate datele privind indicii de morbiditate și mortalitate a acestei infecții.

Tabelul 1

**Examinarea populației, depistarea persoanelor infectate cu HIV,
bolnavilor de SIDA în Republica Moldova
în perioada 1987-2011 (primele 9 luni)**

Anii	Numărul persoanelor testate	Depis- tate HIV +	Incide- nța la 100000 popu- lație	Din numărul persoanelor HIV pozitive		Diagnosticată maladia SIDA Cet.RM
				Cet. RM	Cet. Str.	
1987	92 745	8	0,02	1	7	0
1988	470151	9	0,21	0	9	0
1989	609348	6	0,14	4	2	1
1990	713386	2	0,046	1	1	0
1991	735370	0	0	0	0	0
1992	709226	2	0,047	2	0	0
1993	474383	3	0,07	1	2	2
1994	417611	3	0,07	3	0	0
1995	362008	7	0,16	7	0	2

1996	258304	55	1,3	48	7	1
1997	280076	407	9,38	404	3	10
1998	234862	413	9,47	408	5	4
1999	101553	157	3,63	155	2	5
2000	91738	176	4,06	174	2	4
2001	116374	234	5,46	232	2	9
2002	111970	206	4,67	199	7	19
2003	159017	257	6,01	253	4	46
2004	240653	360	8,41	357	3	53
2005	257203	538	12,5	533	5	64
2006	254397	621	14,79	618	3	94
2007	290351	737	17,89	731	6	214
2008	296745	795	19,34	790	5	82
2009	298314	704	17,12	699	5	277
2010	290856	704	17,12	698	6	290
2011(9 luni)	250168	610				325
Total	8024064	7014		6318	86	1502

Grație Fondului Global de luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și

Malariei Pentru prima dată tratamentul ARV în RM a fost inițiat în august 2003.

La debut pentru tratament au fost folosite 2 scheme de tratament ARV. Actual utilizăm -18 scheme, ținând cont de dezvoltarea efectelor adverse și toletanței la TARV. Secția pentru tratamentul pacienților cu HIV și bolnavilor cu SIDA a fost deschisă la 5 martie 2003. Concomitent a fost deschis și cabinet pentru consultarea acestui contingent de bolnavi. Destinația secției este pentru a examina, a pregăti pacienții pentru inițierea și monitorizarea tratamentului, acordarea asistenței medicale în caz de complicații s-au toleranță la tratament,

tratamentul maladiilor oportuniste. Din 2005 supravegherea si tratamentul ARV pacientilor cu HIV se efectueaza si in spitalul penitenciar Pruncul pentru persoane cu HIV, care se afla la moment in sistemul penitenciar.

Din 2006, a fost deschisă suplimentar o secție de supraveghere și tratament ARV în Tiraspol pentru pacienții cu HIV din teritoriile de est a republicii. Conform Ordinului MS № 763 din 18.11.2011 a fost deschise cabinetele teritoriale pentru supravegherea medicală și tratamentul antiretroviral în condiții de ambulatoriu in or. Balti si in or. Cahul.

Pentru efectuarea supravegherii medicale si eficienței tratamentului ARV este necesară determinarea statutului imun (numărul celulelor CD4) prin metoda flaucitometriei și încărcăturii virale HIV prin metoda PCR pentru pacienții, care nu sunt in tratamentul ARV de 2 ori pe an si pentru pacienții aflați in tratamentul ARV de 4 ori pe an. În acest scop din sursele Fondului Global a fost procurat echipament: 4 flaucitometre si 4 aparate PCR, care la moment sunt in gestiunea CNSP, IMSP SCBI "Toma Ciorba", IMSP Spitalul Clinic Municipal Bălți și Centrul SIDA Tiraspol. Respectiv în acest scop în fiecare an din sursele Fondului Global au fost procurate testele și distribuite conform numărului de pacienți aflați in supravegherea si tratament.

Din momentul accesului la tratamentul ARV au beneficiat și au inițiat acest tratament 1455 de persoane, conform cronologiei stipulate în tabelul de mai jos.

Tabelul nr. 2

Numărul cumulativ al pacienților care au inițiat TARV
în perioada a. 2003 – 2011(9 luni)

Anul	Numărul pacienților in TARV la finele	Numărul pacienților in TARV la finele	Total

	anului din teritoriile de vest	anului din teritoriile de est	
2003	20	0	20
2004	75	0	75
2005	155	0	155
2006	328	20	348
2007	392	56	448
2008	555	126	681
2009	776	208	984
2010	933	304	1237
2011 (9 luni)	1052	403	1455

Totodată, pentru efectuarea determinării rezistenței pentru tratament ARV din sursele Fondului Global pentru IMSP SCBI “Toma Ciorba”, a fost procurat echipament și teste pentru determinarea rezistenței la medicamentele ARV.

Începînd cu a. 2003 anual pentru bolnavii cu SIDA se efectuează procurarea testelor pentru diagnosticul infecțiilor oportuniste și a medicamentelor pentru profilaxia și tratament infecțiilor oportuniste în condiții de ambulator pentru toate cabinetele pentru supravegherea și tratament ARV și în condiții de staționar pentru IMSP SCBI “Toma Ciorba” și secția infecțioase în or. Slobozia.

Pentru profilaxia transmiterii infecției HIV de la mama la făt se efectuează procurarea medicamentelor ARV pentru gravide și nou născuți, inclusiv și amestecuri adaptate pentru copii, născuți din mame HIV pozitive pînă la vîrstă de 1 an.

Tabelul nr. 3

Profilaxia transmiterii infecției HIV de la mamă la făt (PTMF) în perioada a.

2003 – 2011(9 luni)

Anul	Numărul gravidelor și nou născuților, care au beneficiat de tratament pentru PTMF din teritoriile de vest	Numărul gravidelor și nou născuților, care au beneficiat de tratament pentru PTMF din teritoriile de est	Total
2003	4	0	4
2004	31	0	31
2005	62	0	62
2006	62	0	62
2007	73	0	73
2008	99	28	127
2009	71	38	109
2010	91	30	121
2011 (9 luni)	67	24	91
Total	560	120	680

Tabelul nr.4

Preparate diagnostice și echipament care au fost procurate, recepționate și distribuite instituțiilor medico-sanitare de către Centrul Național de Sănătate Publică cu suportului oferit de către Fondul Global , grand-ul „SIDA, TB, Malaria” pe parcursul anilor 2005-2011:

Anul 2005

An	Denumire test	Nr kit	Nr t/kit	Nr.total	Preț kit lei MD	Preț total lei MD	Distribuire
I. Preparate diagnostice HIV/SIDA							
2005	Vironostica HIV Uni Form II	108	576	62208	4754,27	513461,16	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2005	Murex HIV Ag Ab	13	480	6240	5395,7	70144,1	-,-
2005	New Lav blot 1	17	18	306	4198,76	71378,92	Laboratorul CNSSP, Centrul SIDA
2005	Vironostica HIV Uni Form II	26	576	14976	4748,94	123472,44	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2005	Vironostica HIV Uni Form II	58	576	33408	4748,94	275438,52	-,-
2005	Vironostica HIV Uni Form II	65	576	37440	3816,8	248092	-,-

2005	Serodia HIV 1/2	12	100	1200	1503,62	18043,44	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
				Total	1320030,58		

Anul 2006

An	Denumire test	Nr kit	Nr t/kit	Nr.teste total	Preț kit lei MD	Preț total lei MD	Distribuire
----	---------------	--------	----------	----------------	-----------------	-------------------	-------------

1. Prepare diagnostice HIV/SIDA

2006	Genscreen Plus Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	42	480	20160	4178,45	175494,9	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	New Lav blot HIV 1	15	18	270	4104,65	61569,75	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	New Lav blot HIV 2	2	18	36	4104,65	8209,3	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Uni-Gold HIV1, HIV2 (test rapid singe)	200	20	4000	450,48	90096	IMSP republicane și raionale cu secții de maternitate (testarea rapidă a gravidelor la anti-HIV ½ interne la naștere nefind testate pe parcursul sarcinii)
2006	Murex HIV Ag/Ab Comb., Murex Biotech	33	480	15840	5823	192159	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Serodia HIV-1/2, Fujirebio , Japonia	12	100	1200	1328,04	15936,48	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab,	52	576	29952	4884,22	253979,4	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening

An	Denumire	Nr ambalaj	nr piese/ ambalaj	Nr.piese total	Preț ambalaj	Preț total lei MD	Distribuire
2006	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD	52	480	24960	4296,94	223440,9	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	New Lav blot HIV1	25	18	450	9442,7	236067,5	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	104	576	59904	4962,9	516141,6	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab	1	576	576	5082,49	5082,49	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	29	576	16704	4962,9	143924,1	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	66	576	38016	4962,9	327551,4	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Monolisa AgHBs Ultra, Bio-RAD, Fr.	22	480	10560	4027,85	88612,7	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Teste și reactivii FaxCount Flowcitometrie	2	50	100	11754	23508	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
						Total:	2361773,52

2. Accesorii

2006	Eprubeta Evolis	10	1000	10000	410,8	4108	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Conuri Evolis	15	1000	15000	2849,93	42748,95	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Vacutainer	35000	1	35000	3,98	139300	IMSP CMF (prelevare sînge de la gravidele pentru testare la HIV de 2 ori pe parcursul sarcinii)
2006	Conuri 0-200 mkl	1000	1000	1000000	70	70000	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Conuri 200-1000 mkl	36	1000	36000	80	2880	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Suport pt dozatoare	4	1	4	691	2764	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2006	Vacutainer free EDTA	70000	1	70000	1,16	81200	IMSP CMF (prelevare sînge de la gravidele pentru testare la HIV de 2 ori pe parcursul sarcinii)
2006	Vacutainer cu EDTA	500	1	500	1,25	625	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Taimer pt laborator	3		0	180	540	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
					Total	344165,95	

Anul	Denumire	Nr unit	Preț unit.	Preț total	Distribuire
			Lei	Lei	

3. Echipamente

2006	Dulap congelator	1	138924	138924	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
006	Centrifuga universala	4	89440	357760	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Conditioner	3	11431	34293	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Reader ELISA automat	5	73820	369100	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 2, CSP m. Bălți, Centrul SIDA Tiraspol, IMSP SRCahul
2006	Incubator řeiker ELISA	5	16868	84340	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 2, CSP m. Bălți, , Centrul SIDA Tiraspol, IMSP SR Cahul
2006	Voșer ELISA	5	59707	298535	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 2, CSP m. Bălți, Centrul SIDA Tiraspol, IMSP SR Cahul
2006	Printer ELISA	5	2525	12625	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 2, CSP m. Bălți, Centrul SIDA Tiraspol, IMSP SR Cahul
2006	Dozator monocanal 5-50 ml	12	731	8772	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 3, Tiraspol - 2, CSP m. Bălți - 3, CSP r. Comrat, CSP r Edinet, CSP r. Orhei, CSP r. Hincesti, IMSP SR Cahul
2006	Dozator monocanal 50-200 ml	12	731	8772	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 3, , Centrul SIDA Tiraspol - 2, CSP m. Bălți - 3 , CSP r. Comrat, CSP r. Edinet, CSP r. Orhei, CSP r. Hincesti, IMSP SR Cahul
2006	Dozator monocanal 200-1000 ml	12	731	8772	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 3, Centrul SIDA Tiraspol - 2, CSP m. Bălți - 3 , Comrat, Edinet, Orhei, Hincesti, IMSP SR Cahul

2006	Dozator 8-monocanal 30-300 mkl	12	2658	31896	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 3,, Centrul SIDA Tiraspol - 2, CSP m. Bălți -3 , CSP r. Comrat, CSP r. Edineț, CSP r. Orhei, CSP r. Hincești, IMSP SR Cahul
2006	Dozator 8-monocanal 200-1000 mkl	12	2658	31896	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA - 3,, Centrul SIDA Tiraspol - 2, CSP m. Bălți -3 , CSP r. Comrat, CSP r. Edineț, CSP r. Orhei, CSP r. Hincești, IMSP SR Cahul
2006	Dulap de sterilizare	1	25333	25333	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Şeiker Imunoblot	1	11937	11937	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Şeiker tub pt imunologie	1	3852	3852	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Bidistilator	1	58920	58920	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2006	Distilator de apă	4	16786	67144	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA, Bălți, Comrat, Tiraspol – cîte 1
			Total:	1552871	

An	Denumire test	Nr kit	Nr t/kit	Nr.total	Preț kit lei MD	Preț total lei MD	Distribuire
Anul 2007							

1. Preparate diagnostice HIV/SIDA

2007	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	33	480	15840	4465,467	147360,4	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	Murex HIV Ag/Ab Comb., Murex Biotech Ltd, Angl.	14	480	6720	4682,14	65549,96	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2007	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	28	576	16128	5368,32	150313	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	New Lav blot HIV1, BIO-RAD	20	18	360	4090,14	81802,8	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2007	Uni-Gold HIV1, HIV2 (rapid)	250	20	5000	514,54	128635	IMSP republicane și raionale cu secții de maternitate (testarea rapidă a gravidelor la anti-HIV ½ interne la naștere nefiind testate pe parcursul sarcinii)
2007	Monolisa AgHBs Ultra, Bio-RAD, Fr.	4	480	1920	4465,467	17861,87	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2007	Teste și reactivii FaxCount Flowcytometrie	3	50	150	8298	24894	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
						Total	616417,03

An	Denumire	Nr ambalaj	nr piese/ ambalaj	Nr.piese	Pret ambalaj	Pret total	Distribuire

		ambalaj	total	lei MD	lei MD	
2. Accesorii						
2007	Eprubeta Eppendorf	3	1000	3000	445	1335
2007	Eprubeta Evolis	30	1000	30000	1553	46590
2007	Container EVOLIS (deșeuri)	1	100	100	15860	15860
2007	Umplutura-filtru pt bidistilator	12	1	12	1636	19632
2007	Conuri 0-200 mkl	1000	1000	1000000	56,49	56490
2007	Conuri 200-1000 mkl	36	1000	36000	66,17	2382,12
2007	Eprubeta Eppendorf	7	1000	7000	1097,43	7682,01
2007	Conductive Evolis (conuri)	1	288	288	6972	6972
2007	Supor pt dozatoare	4	1	4	691	2764
						Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
						Laboratorul CNSP Centrul SIDA
						Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
						Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
						Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
						Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
						Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening

2007	Conuri Evolis	30	1000	30000	1553,23	46596,9	
2007	Umplutura-filtru pt bidistilator	12	1	12	1257	15084	Laboratoarele SIDA
2007	Suport eprubete diferite			1850		116704	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	Eprubetă din sticlă	100	170	17000	145	14500	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	Eprubetă din sticlă cu dop	100	170	17000	146	14600	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	Vacutainer free EDTA	70000	1	70000	2,97	207900	IMSP CMF (prelevare singe de la gravidele pentru testare la HIV de 2 ori pe parcursul sarcinii)
2007	Vacutainer cu EDTA	500	1	500	3,466	1733	Laboratorul CNSP Centrul SIDA
2007	Cilindre diferențe	95	1	95	57,95	5505,25	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	Pahar laborator diferenț volum	95	1	19	31,43	2985,85	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2007	Taimer pt laborator	17	1	17	329,7	5604,9	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
					Total	590921,03	

Anul	Denumire	Nr unit	Preț unit.	Preț total	Distribuire		
					Lei	Lei	Lei
3. Echipamente							
2007	Condiționat BECO	2	4679	9358	CNSP Centrul SIDA		
2007	Condiționat BECO	2	4344	8688	CNSP Centrul SIDA		
2007	Frigider BECO	13	6831,85	88814,05	Laboratoarele diagnostice SIDA		
2007	Dozator monocanal 5-50 mkl	19	1108,47	21060,93	Laboratoarele diagnostice SIDA		
2007	Dozator monocanal 50-200 mkl	19	1108,47	21060,93	Laboratoarele diagnostice SIDA		
2007	Dozator monocanal 200-1000 mkl	19	1108,47	21060,93	Laboratoarele diagnostice SIDA		
2007	Dozator 8-monocanal 30-300 mkl	19	1117	21223	Laboratoarele diagnostice SIDA		
2007	Dozator 8-monocanal 200-1000 mkl	19	2658	50502	Laboratoarele diagnostice SIDA		
An	Denumire test	Nr kit	Nr t/kit	Nr.teste total	Preț kit	Preț total	Distribuire
					lei MD	lei MD	

Anul 2008**I. Preparete diagnostice HIV/SIDA**

2008	Murex HIV Ag/Ab Comb., Murex Biotech Ltd, Angl.	56	480	26880	4224	236544	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2008	Murex HIV Ag/Ab Comb., Murex Biotech Ltd, Angl.	50	480	24000	4225	211250	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2008	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	71	480	34080	3608,16	256179,36	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2008	Murex HIV Ag/Ab Comb., Murex Biotech Ltd, Angl.	36	480	17280	3595,2	129427,2	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2008	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	59	576	33984	4178,88	246553,92	Laboratoarele SIDA care asigură investigațiile de screening
2008	New Lav blot HIV I	30	18	540	4558,03	136740,9	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2008	Vikia HIV $\frac{1}{2}$, BioMerieux, Fr.	200	25	5000	441,1424	88228,48	IMSP republicane și raionale cu secții de maternitate (testare rapidă a gravidelor la anti-HIV $\frac{1}{2}$ internate la naștere nefiind testate pe parcursul sarcinii)
					Total	1304923,86	

An	Denumire	Nr ambalaj	nr piese/ ambalaj	Nr.piese total	Preț ambalaj lei MD	Preț total lei MD	Distribuire
2. Accesorii							
2008	Vacutainer cu EDTA 6 ml			1000	2,349439	2349,44	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
2008	Vacutainer 6 ml			120000	2,0349472	244193,66	IMSP CMF (prelevare sînge de la gravidele pentru testare la HIV de 2 ori pe parcursul sarcinii)
2008	Tuburi eppendorf			300000	0,0796902	23907,07	Laboratoarele diagnostice SIDA
2008	Conuri univers 200-1000 ml			200000	0,0412682	8253,63	Laboratoarele diagnostice SIDA
2008	Conuri univers 0-200 ml			5000000	0,0352914	176456,96	Laboratoarele diagnostice SIDA
2008	Conditioner Midea MSE-12HR			1	5855,382	5855,38	CNSP, Centrul SIDA
2008	BD Fax count reagenti si consumab					8676,14	Laboratorul CNSP, Centrul SIDA
				Total		469692,28	

Anul	Denumire	Nr unit	Preț unit. Lei	Preț total Lei	Distribuire
3. Echipamente					
2008	Set Echipament ELISA	4	125871,15	503484,60	Laboratoarele SIDA: C.SIDA – 2, Tiraspol – 1, Comrat - 1
2008	Dozator automat 8 canale 5-50 mkL	8	1845,886	14767,09	C.SIDA – 2, Bălți – 1, Tiraspol -1, Comrat – 1, Edineț – 1, Ungheni – 1, Cahul – 1,
2008	Dozator automat 8 canale 50-300 mkL	8	1845,886	14767,09	Laboratoarele SIDA: C.SIDA – 2, Bălți – 1, Tiraspol -1, Comrat – 1, Edineț – 1, Ungheni – 1, Cahul - 1
2008	Dozator automat monocanal 20-200 mkL	12	791,094	9493,13	Laboratoarele SIDA: C.SIDA – 3, Bălți – 2, Tiraspol -2, Comrat – 1, Edineț – 1, Orhei – 1, Ungheni – 1, Cahul - 1
2008	Dozator automat monocanal 100-1000 mkL	12	791,094	9493,13	Laboratoarele SIDA: C.SIDA – 3, Bălți – 2, Tiraspol -2, Comrat – 1, Edineț – 1, Orhei – 1, Ungheni – 1, Cahul - 1
2008	Dozator automat monocanal 5-50 mkL	12	791,094	9493,13	Laboratoarele SIDA: C.SIDA – 3, Bălți – 2, Tiraspol -2, Comrat – 1, Edineț – 1, Laboratoarele SIDA: Orhei – 1, Ungheni – 1, Cahul - 1
2008	Portable Refrigerator MPR 25	15	780	11700,00	Laboratoarele SIDA: C.SIDA – 3, Bălți – 1, Tiraspol -1, Comrat – 1, Leova -1 Edineț – 1, Orhei – 1, Hîncești -1, Căușeni – 1, Soroca – 1, Ungheni – 1, Cahul - 1 Ocnita - 1

2008	Centrifuga Universală 320, Bench-top	4	3220	12880,00	Laboratoarele SIDA: Tiraspol - 1, Hîncești - 1, Umgeni - 1, Cahul - 1,
2008	Water distilator GFL 2012	4	24794,756	99179,02	Laboratoarele SIDA: Leova – 1, Edineț – 1, Ocnița – 1, Cahul – 1
2008	Double distiller GFL 2012 completat cu filtre	2	48534,416	97068,83	Laboratoarele SIDA: Hîncești – 1, Căușeni – 1
		Total	782326,02		

Anul	Denumire	Nr unit	Preț unit.	Preț total	Distribuire
			Lei	Lei	
4. Echipamente, accesorii, consumabile PCR (pentru dotarea laboratorului CNSP)					
2008	Agitator mecanic	3	3456,9	10370,7	
2008	Aparat aer condiționat	4	4679,8+4344,33+7120	16144,13	
2008	Autoclav	1	41887	41887	
2008	Camere de vizualizare p/u electroforeza	2	165950,66+210396,25	376346,91	
2008	Amplificator p/u real-time PCR	1	599595,0	599595,0	

	cu calculator Pentium-4			
2008	Camera de electroforeza	2	22454,25+25908,75	48363,0
2008	Combine frigorifice	3	6831,89	20495,67
2008	Congelator	1	129498,72	129498,72
2008	Gradient termic	1	101340,0	101340,0
2008	Mini centrifuga	1	54123,82	54123,82
2008	Nișă cu flux	2		236026,0
2008	Pipete	20	5442,68x2+21281,4	32166,76
2008	Termobloc	1	7769,4	7769,4
2008	Mobilier pentru laboratorul PCR:mesele – 8 bucăți, tumberle – 3 bucăți, scaunele – 5 bucăți, fotolii rotative – 3 bucăți			54136,0
2008	Sistem izotermic	1	304,02	304,02
2008	Stand p/u pipete	3		2533,5
	Taimer de laborator	3		540,0
	Vortex	2		5254,22

	Cuptor p/u electroforeza	1			1285,0	
	Consumabile		5573,7		5573,7	
	Reactive		2666,58+833,3+2916,57		6415,45	
	Consumabile, dezinfectanți, kituri PCR, reactive				2038715,85	
					Total: 3788884,85	

An	Denumire test	Nr kit	Nr t/kit	Nr teste total	Preț kit lei MD	Preț total lei MD	Distribuire																																							
Anul 2009																																														
<p>1. Prepare diagnostice HIV/SIDA</p> <table border="1"> <tr> <td>2009</td> <td>BD FAXCount Reagents</td> <td>5</td> <td>50</td> <td>250</td> <td>8257</td> <td>41285</td> <td>CNSP, Centrul SIDA</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>New Lav blot HIV 1</td> <td>30</td> <td>18</td> <td>540</td> <td>4390,2</td> <td>131706</td> <td>CNSP, Centrul SIDA</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>Genetic Systems™ HIV-1 Ag EIA, BIO-RAD</td> <td>9</td> <td>192</td> <td>1728</td> <td>5955,84</td> <td>53602,56</td> <td>CNSP, Centrul SIDA</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.</td> <td>353</td> <td>480</td> <td>169440</td> <td>2464,96</td> <td>870130,88</td> <td>Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de screening</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>Genscreen Ultra HIV</td> <td>112</td> <td>480</td> <td>53760</td> <td>2486,39</td> <td>278475,68</td> <td>Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de</td> </tr> </table>							2009	BD FAXCount Reagents	5	50	250	8257	41285	CNSP, Centrul SIDA	2009	New Lav blot HIV 1	30	18	540	4390,2	131706	CNSP, Centrul SIDA	2009	Genetic Systems™ HIV-1 Ag EIA, BIO-RAD	9	192	1728	5955,84	53602,56	CNSP, Centrul SIDA	2009	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	353	480	169440	2464,96	870130,88	Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de screening	2009	Genscreen Ultra HIV	112	480	53760	2486,39	278475,68	Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de
2009	BD FAXCount Reagents	5	50	250	8257	41285	CNSP, Centrul SIDA																																							
2009	New Lav blot HIV 1	30	18	540	4390,2	131706	CNSP, Centrul SIDA																																							
2009	Genetic Systems™ HIV-1 Ag EIA, BIO-RAD	9	192	1728	5955,84	53602,56	CNSP, Centrul SIDA																																							
2009	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	353	480	169440	2464,96	870130,88	Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de screening																																							
2009	Genscreen Ultra HIV	112	480	53760	2486,39	278475,68	Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de																																							

	Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.					screening
2009	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	52	576	29952	3814,848	198372,1
2009	Vikia HIV $\frac{1}{2}$, BioMerieux, Fr.	200	25	5000	387,5	77500
2009	SFD HIV $\frac{1}{2}$, BIO-RAD-Fujirebio., Fr.-Japon.	12	100	1200	3877,5	46530
2009	FacsCount reactivi	1			10484,2	10484,2
2009	Ora Quick HIV 1/2 rapid salivă	50	100	5000	5055	252750
2009	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD	241	480	115680	3016,21	726906,61
2009	SFD HIV $\frac{1}{2}$, BIO-RAD-Fujirebio., Fr.-Japon.	12	100	1200	4554,74	54656,88
2009	Genscreen HIV Ag Assay BIO-RAD (AGp24)	9	192	1728	7282,29	65540,61
2009	New Lav blot HIV 1	26	18	468	5366,31	139524,06
2009	Vikia HIV $\frac{1}{2}$,	200	25	5000	270	54000

	BioMerieux, Fr.							testate pe parcursul sarcinii)
2009	FacsCount reactivi	2	50	100	201,62	403,24		CNSP, Centrul SIDA
					Total	3001867,82		

An	Denumire	Nr ambalaj	nr piese/ ambalaj	Nr.piese total	Preț ambalaj lei MD	Preț total lei MD	Distribuire
2. Accesorii							

2009	Vacutainer cu EDTA 6 ml			1000	2,61	2610,00	CNSP, Centrul SIDA
2009	Vacutainer 6 ml			62000	2,26	140120,00	IMSP CMF (prelevare sâng de la gravidele pentru testare la HIV de 2 ori pe parcursul sarcinii)

Anul	Denumire	Nr unit.	Preț unit.	Preț total	Distribuire
3. Echipamente					
2009	Climatizator "Iama-Vară" Midea MSE-09HR	1	10023,98	10023,98	CMP Bălți
2009	Climatizator "Iama-Vară" Midea MSE-09HR	1	10023,98	10023,98	CMP Comrat

2009	Climatizator "Iarna-Vară" Midea MSE-09HR	1	9798,72	9798,72	CMP Orhei
2009	Climatizator "Iarna-Vară" Midea MSE-09HR	1	15880,69	15880,69	C.SIDA Tiraspol
2009	Climatizator "Iarna-Vară" Midea MSE-09HR	1	11319,21	11319,21	C.SIDA Tiraspol
2009	Printer Lazer Jet	3	2864,39	8593,17	CNSP, Centrul SIDA
2009	Container izotermic	40	835,78	33431,20	CNSP, Centrul SIDA
2009	Lampă de rezervă de Lazer pt projector	2	5223,25	10446,50	CNSP, Centrul SIDA
2009	Flipchart	1	1677,7	1677,70	CNSP, Centrul SIDA
2009	Frigider Samsung	1	4362,03	4362,03	CNSP, Centrul SIDA
2009	Scanner Cannon	1	1374,72	1374,72	CNSP, Centrul SIDA
2009	Noteboock Lenovo	1	13263,9	13263,90	CNSP, Centrul SIDA
2009	Projector	1	14445,3	14445,30	CNSP, Centrul SIDA
2009	Videocamera	1	9408,24	9408,24	CNSP, Centrul SIDA
2009	Telefon radio Panasonic	2	1933	3866,00	CNSP, Centrul SIDA
2009	Xerox	1	4618,2	4618,20	CNSP, Centrul SIDA
2009	Ecran Tripod	1	1825,8	1825,80	CNSP, Centrul SIDA
2009	Safeu metalic	1	7303,2	7303,20	CNSP, Centrul SIDA

An	Denumire	Nr kit test	Nr t/kit	Nr.teste total	Pret kit lei MD	Pret total lei MD	Distribuire
Anul 2010							
1. Preparete diagnostice HIV/SIDA							
2009	Frigider Samsung	1		4188,6	4188,60		CNSP, Centrul SIDA
2009	Printer scaner	1		42798,9	42798,90		CNSP, Centrul SIDA
2009	Canon DC (fotoapparat)	1		6905,82	6905,82		CNSP, Centrul SIDA
2009	Televizor Sony KDL	1		15637,44	15637,44		CNSP, Centrul SIDA
2009	DVD Samsung HOME	1		1890,24	1890,24		CNSP, Centrul SIDA
2009	Printer Lazer Jet	5		2714,16	13570,8		CNSP, Centrul SIDA
2009	Cartridj Xerox	5		946,8	4734		CNSP, Centrul SIDA
2009	Compiuter	5		10278,04	51390,2		CNSP, Centrul SIDA
2009	Cartridj rezervă	20		946,8	18936		CNSP, Centrul SIDA
2009	Aparat ETS-100110EB548S	1		1706,52	1706,52		CNSP, Centrul SIDA
2009	Set de mobilă de laborator	1		222878	222878		CNSP, Centrul SIDA
				Total	556299,06		

	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	214	480	102720	2621,9	561086,6	CNSP, Centrul SIDA, Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de screening (Chișinău, Bălți, Edineț, Ocnița, Orhei, Soroca, Ungheni, Leova, Cahul, Comrat,Tiraspol, Hîncești)
2010	Vironostika HIV Uni-Form II Ag/Ab, Olanda	29	576	16704	4377,6	126950,4	
2010	Vikia HIV $\frac{1}{2}$, BioMerieux, Fr.	120	25	3000	529,05	63486	
2010	Антител ВИЧ1 АГ скрин	12	96	1152	1714,66	20575,92	
2010	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD, Fr.	214	480	102720	2688	575232	
2010	New Lav blot HIV 1	28	18	504	3961,48	110921,44	
2010	SFD HIV $\frac{1}{2}$, BIO-RAD-Fujirebio., Fr.-Japon.	12	100	1200	4722,08	56664,96	
	BD FAXCount Reagents	2	50	100	8257	16514	
					Total	1531431,32	

An	Denumire	Nr. unit	Preț unit lei MD	Preț total lei MD	Distribuire

2. Accesorii

2010	Conuri univers 200-1000 ml	47000	0,06	2820,00	Laboratoarele diagnostice SIDA
2010	Vacutainer cu EDTA 5 ml	1400	2,4	3360,00	CNSP, Centrul SIDA
2010	Vacutainer 5 ml	80000	2,24	179200,00	IMSP CMF (prelevare sângel de la gravidele pentru testare la HIV de 2 ori pe parcursul sarcinii)
2010	Conuri univers 200-1000 ml	47000	0,06	2820,00	Laboratoarele diagnostice SIDA
2010	Eprubeta Eppendorf	100000	0,09	9000,00	Laboratoarele diagnostice SIDA
			Total	197200	

3. Echipamente

An	Denumire	Nr.piese total	Pret ambalaj lei MD	Pret total lei MD	Distribuire
2010	Lampa de birou	3	350	1050,00	CNSP Centrul SIDA
2010	Llash Samsung	3	1050	3150,00	CNSP Centrul SIDA
2010	USB Flash Drive	3	288	864,00	CNSP Centrul SIDA
2010	Найшники	6	120	720,00	CNSP Centrul SIDA

2010	Computer Flamingo	6	12033	72198,00	CNSP Centru SIDA
	Printer Samsung	6	1209,35	7256,10	CNSP Centru SIDA
	Telefon Panasonic	6	749,8	4498,80	CNSP Centru SIDA

An	Denumire test	Nr kit	Nr t/kit	Nr.teste total	Pret kit lei MD	Pret total lei MD	Distribuire
----	---------------	--------	----------	----------------	-----------------	-------------------	-------------

1. Prepare diagnostice HIV/SIDA

2011	Genscreen Ultra HIV Ag-Ab, BIO-RAD	214	480	102720	2826,7	604913,8	CNSP, Centrul SIDA,
2011	Vikia HIV $\frac{1}{2}$, BioMerieux, Fr.	120	25	3000	544,25	65310	Laboratoarele diagnostice SIDA care efectuează investigații de screening (Chișinău, Bălți, Edineț, Ocnița, Orhei, Soroca, Ungheni, Leova, Cahul, Comrat, Tiraspol, Hincești)
2011	ДС-ИФА-ВИЧ-АГ-скрин, Н.Новгород Аг324	12	96	1152	1714,56	20574,72	
2011	New Lav blot HIV1	9	18	162	3961,48	35653,32	
2011	New Lav blot HIV1	21	18	378	3961,48	83191,08	
2011	New Lav blot HIV2	2	18	36	3961,48	7922,96	

2011	New Lav blot HIV1	13	18	234	666738	8667594
	Vironostika HIV Ag/Ab, Olanda	14	576	8064	4365,76	61120,64
2011					Total	9546280,52

An	Denumire	Nr.piese total	Preț ambalaj lei MD	Preț total lei MD	Distribuire
3. Echipamente					
2011	Copier Printer Scaner	1	45432	45432,00	CNSP Centrul SIDA
2011	Printer Copi	2	7008	14016,00	
2011	Birotică	1	10788	10788,00	
2011	Calculator	6	143	858,00	
2011	Flipceard	1	1498	1498,00	
2011	Conditioner	3	8632	25896,00	
			Total	98488,00	

Nota informativă privind fondurile gestionate de către Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS), în perioada 2009-2011 oferite Republicii Moldova sub formă de grant de către Fondul Global de combatere a HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei

Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS) este unul din Recipienții Principali gestionează granturi ale Fondului Global de combatere a SIDA, Tuberculozei și Malariei începând cu anul 2009. Astfel Centrul PAS gestionează în prezent granturi din Rundele 8 și 9 pentru maladiile HIV și TB după cum urmează:

1. Grantul HIV „Reducerea impactului infecției HIV în Republica Moldova, 2010-2014”, nr. MOL-809-G06-H (demarat la 01 ianuarie 2010)

Scopul programului este de a reduce morbiditatea, mortalitatea și impactul HIV asupra Persoanelor care trăiesc cu HIV.

Obiectivele Principale

1. De a îmbunătăți performanța proiectului Fondului Global, Runda a VI-a
2. De a îmbunătăți calitatea vieții Persoanelor care trăiesc cu HIV
3. De a crește capacitatea Ligii persoanelor care trăiesc cu HIV

Grupurile țintă/beneficiarii:

- Grupurile țintă directe ale acestui program sunt toți adulții și copiii infectați cu HIV din Moldova. Conform estimărilor către finele anului 2013 numărul cumulativ al PTH va atinge cifra de 12,000 persoane. Pe lângă toate acestea, Liga PTH din Moldova va fi susținută și consolidată.
- Beneficiarii indirecți ai acestui program sunt specialiștii în sănătate și protecție socială: mandatarii principali ai instituțiilor naționale și ai instituțiilor relevante din domeniu, furnizorii de servicii de medicină primară, medicii infecționiști, membrii echipelor ARV, studenții colegiilor și universității de medicină, studenții departamentelor de asistență socială în cadrul universităților din Moldova, asistenții sociali, managerii din sistemul de sănătate, furnizori de servicii în domeniul HIV/SIDA, reprezentanții ONG-urilor și avocații/juriștii activi în domeniul HIV/SIDA, etc.

Direcțiile de activitate

Obiectivul 1: De a îmbunătăți performanța proiectului Fondului Global, Runda a VI-a prin:

- Îmbunătățirea performanțelor atinse în cadrul Rundei 6;
- Stabilirea unei abordări complexe în prestarea serviciilor pentru PTH;
- Îmbunătățirea cunoștințelor prestatorilor de servicii sociale în domeniul HIV/SIDA;
- Instituționalizarea instruirii prestatorilor de servicii în domeniul HIV/SIDA prin e-learning (învățământ la distanță);
- Favorizarea parteneriatelor în asistență socială pentru PTH;
- Fortificarea capacitații instituționale pentru prestarea serviciilor sociale pentru PTH.

Obiectivul 2: De a îmbunătăți calitatea vieții Persoanelor care trăiesc cu HIV prin:

- Instruirea personalului medical în tratamentul HIV/SIDA și îngrijire în conformitate cu protocoalele OMS;
- Asigurarea suportului PTH în îngrijirea paliativă prin instituirea Secției de Îngrijire Paliativă;
- Promovarea și îmbunătățirea aderenței la TARV;
- Asigurarea identificării și aderenței la TS a UDI prin asistența ONG-urilor;
- Suport pentru copii infectați și afectați de HIV; Instituirea centrelor sociale regionale pentru PTH;
- Evaluarea situației drepturilor omului în contextul HIV/SIDA;
- Asigurarea asistenței juridice și litigării.

Obiectivul 3: De a fortifica comunitatea persoanelor care trăiesc cu HIV prin:

- Asigurarea bunei funcționări a Ligii PTH prin susținerea secretariatului Ligii;
- Instruirea membrilor Ligii și reprezentanților organizațiilor din domeniu; Susținerea adunărilor bianuale a membrilor Ligii;
- Susținerea evenimentelor în zile notabile (Ziua Mondială de Luptă împotriva SIDA, Ziua Comemorării persoanelor decedate de SIDA).

2. Grantul TB "Fortificarea controlului și managementului tuberculozei multirezistente în R. Moldova în perioada anilor 2009-2014", nr. MOL-809-G04-T (demarat la 01 octombrie 2009)

Scopul proiectului este de a reduce povara tuberculozei în Republica Moldova, prin fortificarea managementului tuberculozei rezistente.

Obiectivele Principale

1. Consolidarea capacitaților naționale de management al tuberculozei rezistente
2. Supravegherea rezistenței la medicamente și diagnosticul cazurilor de tuberculoză rezistente
3. Tratamentul cazurilor de tuberculoză rezistentă
4. Program de susținere a pacientului care suferă de tuberculoza rezistentă
5. Studii operaționale în privința tuberculozei rezistente la medicamente

Direcțiile de activitate (activități realizate de Centrul PAS)

Obiectivul 1. Consolidarea capacitaților naționale de management al tuberculozei rezistente:

- Training local în managementul tuberculozei rezistente pentru personalul medical din spitale TB;
- Training local în managementul TB rezistente pentru personalul medical din ambulatoriu ce activează în domeniul tratării TB;
- Training local în managementul tuberculozei rezistente la medicamente pentru personal medical, asistență medicală primară;
- Suport pentru Grupul de Lucru în revizuirea sistemului de înregistrare și raportare a cazurilor de TB și a bazei de date naționale (TB) pentru managementul tuberculozei rezistente la medicamente;
- Asigurarea calității datelor despre tuberculoza rezistentă la medicamente și întreținerea bazelor de date naționale;

- Training pentru aplicarea formularelor înregistrate și raportate pentru managementul tuberculozei rezistente la medicamente.

Obiectivul 3. Tratamentul cazurilor de tuberculoză rezistentă:

- Trainingul personalului medical în controlul infecției TB.

Obiectivul 4. Program de susținere a pacientului care suferă de tuberculoza rezistentă:

- Suport tehnic pentru fortificarea activităților de asistență pacienților în cadrul programelor de management al MDR TB;
- Asistență pentru aderarea la tratament: crearea grupurilor de consiliere pentru aderare;
- Asistență pentru aderarea la tratament: educare și consiliere;
- Asistență pentru aderarea la tratament: materiale educaționale și informaționale pentru pacienții TB;
- Asistență pentru aderarea la tratament: stimuluri (seturi pentru igienă și alimente) pentru pacienții TB;
- Asistență pentru aderarea la tratament: DOT pentru pacienții cu TB rezistentă la medicamente: transportarea susținătorilor DOT;
- Asistență pentru aderarea la tratament: DOT pentru pacienții cu TB rezistentă la medicamente: transportarea pacienților la centrele DOT.

Republica Moldova a obținut încă un grant TB de la FG în runda a 9-a și din anul 2010 granturile gestionate de către Centrul PAS la componentul TB, runda 8 și runda a 9, au fost consolidate într-un singur grant:

3. Grantul TB consolidat „Sporirea rolului pacientului și comunității în controlul tuberculozei”, nr. MOL-809-G05-T (demarat la 01 octombrie 2010)

Scopul proiectului este accelerarea efortului comunității și societății civile în stoparea răspândirii infecției tuberculoase în Republica Moldova.

Obiectivele Principale

1. Mobilizarea resurselor pentru susținerea parteneriatelor la nivelul comunității
2. Înlăturarea barierelor pentru persoanele cu venit redus și comunități vulnerabile la accesarea serviciilor medicale
3. Fortificarea sistemului sănătății și atragerea altor parteneri în controlul tuberculozei
4. Programe de advocacy, comunicare și mobilizare socială
5. Realizarea parteneriatelor în controlul TB din sistemul penitenciar: continuitatea tratamentului, îngrijire și suport
6. Asigurarea accesului universal la diagnosticarea și tratamentul TB rezistente la medicamente

Grupurile țintă/beneficiarii:

- Pacienții cu TB inclusiv cei cu formele rezistente
- Prizonierii
- Familiile pacienților TB
- Personalul medical angajat în depistarea, diagnosticul și tratamentul TB și MDR-TB inclusiv personalul din cadrul asistenței medicale primare
- Managementul Programului Național de Control TB
- Populația generală.

Direcțiile de activitate

Obiectivul 1. Mobilizarea resurselor pentru susținerea parteneriatelor la nivelul comunității

- Fortificarea parteneriatului cu administrațiile publice locale
  - Renovarea și echiparea a centrelor comunitare
  - Training personal, vizite de monitorizare
  - Seminare bi-anuale cu MS, MPS, IFP, CNSPMP, APL, ONG-uri
- Stimularea ONG-lor locale în activitățile de control al TB: dezvoltarea programelor pentru granturi mici
  - Granturi mici pentru ONG-uri
  - Training cu diferite aspecte comunitare și intervenții în controlul TB.

Obiectivul 2. Înlăturarea barierelor pentru persoanele cu venit redus și comunități vulnerabile la accesarea serviciilor medicale.

- Suportul pacienților: pachete alimentare și alte facilități
  - Pachete alimentare, pachete igienice, tichete pentru transport
  - Materiale informative despre importanța complianței la tratament
- Îmbunătățirea implicării comunităților vulnerabile a populației în activități de control al TB
  - Seminare, ateliere de lucru pentru Liga Persoanelor HIV infectate
  - Materiale informative în controlul tuberculozei pentru persoanele din comunitățile vulnerabile

Obiectivul 3. Fortificarea sistemului sănătății și atragerea altor parteneri în controlul tuberculozei

- Pregătirea personalului medical cu aspect de implicare a comunității în controlul TB
  - Training pentru personalul medical în DOT
  - Conferințe, seminare cu AMP, serviciul fitiopneumologic
  - Materiale informative
- Implicarea bisericii în reducerea stigmei pacienților cu TB și familiilor sale
  - Dezvoltarea capacitaților instituțiilor religioase de a sprijini lucrul informațional și social în TB.
- Programe de educare a pacienților pentru îmbunătățirea aderenței la tratament
  - Materiale informative video pentru pacienți
  - Educarea și consilierea pacienților pentru îmbunătățirea aderenței

Obiectivul 4. Programe de advocacy, comunicare și mobilizare socială

- Îmbunătățirea informatizării prin programe inovative: educare de la egal la egal
  - Crearea unei rețele de educare de la egal la egal
  - Seminare, ateliere de lucru cu grupele de voluntari în controlul TB
- Susținerea campaniilor de comunicare în masă pentru mobilizarea socială
  - Elaborarea și printarea materialelor informative, radio, TV pentru populația generală

- Fortificarea rolului mass-media pentru mobilizarea socială
  - Training pentru jurnaliști, concursuri, ateliere de lucru, coordonarea activităților APL, IMSP, ONG-urilor și societății civile în controlul TB.

Obiectivul 5. Realizarea parteneriatelor în controlul TB din sistemul penitenciar: continuitatea tratamentului, îngrijire și suport.

- Activități de îmbunătățire a controlului infecției în penitenciare
- Materiale informaționale

Obiectivul 6. Asigurarea accesului universal la diagnosticarea și tratamentul TB rezistente la medicamente

- Fortificarea capacităților naționale pentru managementul tuberculozei rezistente la medicamente
- Tratamentul cazurilor de TB rezistentă la medicamente
- Programe de asistență a pacienților cu TB rezistentă la medicamente

Obiectivul 7. Studii operaționale în tratamentul TB și complianta pacienților la tratament

- Studii operaționale în cunoștințe, atitudini și practici la grupe ținte și populația generală
  - Evaluarea problemelor prioritare în cunoștințe, atitudini și practici în tuberculoză în republică.

Centrul PAS împreună cu Sub-recipienții Fundația Soros-Moldova, ONG Viața Nouă, IDOM, Carlux și Institutul de Fiziopneumologie „Chiril Draganiuc”, implementează activitățile grantului în strânsă colaborare cu Consiliul Național de Coordonare a Programelor Naționale de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA, infecțiilor cu transmitere sexuală și control al tuberculozei, Ministerul Sănătății, Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei, instituțiilor din subordinea ministerelor, autoritățile publice locale, Oficiile UNAIDS și OMS din Moldova și organizațiile neguvernamentale active în domeniul HIV/SIDA și TB.

În tabelul nr. 1 este prezentată informația sumară cu referire la utilizarea către data de 17 noiembrie 2011 din granturile implementate de către Centrul PAS.

Tabelul nr. 1

N/O	Grantul	Perioada de implementare	Valuta	Cheltuit
1.	MOL-809-G05-T	01 octombrie 2009 – 30 septembrie 2010	EURO	434,899.1
2.	MOL-809-G05-T	01 octombrie 2010 - prezent	EURO	1,727,154.28
3.	MOL-809-G06-H	01 ianuarie 2010 - prezent	EURO	5,390,194.88
		TOTAL pe granturile semnate în EUR	EUR	7,552,248.26